

[J. Oskar Andersen.]

Sandhed, at de Stykker, der opføres, bliver saa ulystelige, at det forekommer en at være ganske uværdigt for det kongelige Teater, eller at deres Iscenesættelse bliver af den Art, at det kongelige Teater rækker Haanden til at ødelægge de Digterværker, der fremføres paa dets Scene. Jeg tænker her naturligvis ganske særlig paa den skandaløse Iscenesættelse af Ibsens „Kongsemnerne“. Lad dem eksperimenterere med „moderne“ Iscenesættelse overfor moderne Stykker, om de vil, men man har ingen Ret til at negligere en saa stor Digtters Krav til Iscenesættelsen, som man gjorde det der. Endvidere maa man mærke, at det kongelige Teater er Plejeanstalten, som jeg har sagt, for det danske Sprog, den højeste Taleskole for hele Nationen.

Men skal dette Maal naas, skal der blive en saadan Linie, der er det kongelige Teaters Fortid værdig, saa maa der ske en tilfredsstillende Ordning af Teatrets Styrelse. Anser Ministeriet det for absolut nødvendigt, at det kongelige Teaters Leder, som i Øjeblikket, er en Mand, der — i hvert Fald fra dets Side — anses for at have en særlig Sagkundskab paa det finansielle Omraade, saa maa man sørge for, at der ved hans Side eller nærmest underordnet ham kommer en Mand, der har den kunstneriske Autoritet, som den nuværende Leder i saa høj Grad mangler. Og i hvert Tilfælde maa man være klar over, at det kongelige Teaters Instruktion maa lægges i faste Hænder, enten man vil ansætte en eller to Instruktører; man maa kræve, som det stadig er krævet og ogsaa i sin Tid blev krævet af Sparekommissionen, at der er en Instruktør med Myndighed over Kunstnerne, en saadan Myndighed, at han virkelig faar den afgørende Indflydelse paa Iscenesættelsen, og at det ikke bliver Belysningsmesteren eller en af de enkelte Kunstnere, der dikterer, hvordan Skuespillerne skal gebærde sig og i det hele gennemføre deres Roller.

Endvidere maa der være en fast Repertoireplan, der først og fremmest sikrer, hvad jeg vil kalde det klassiske og nationale Repertoire et bestemt Antal Spilleaftener Aaret rundt. Teatret har først og fremmest en Forpligtelse overfor vort gamle, nationalt klassiske Repertoire og overfor de fremmede Kunstværker, der har en saadan Betydning, at vi maa anse det for nødvendigt, at de fremkommer ogsaa herhjemme paa det danske Nationalteater. Dette gælder ikke blot Dramaet,

men alle de tre Kunstarter, og i Modsætning til den ærede Ordfører for Venstreser jeg i denne Henseende ikke nogen som helst Forskel imellem Dramaet og de to andre Kunstarter. Disse har den samme kunstneriske Berettigelse, og ikke mindst set fra det nationale Synspunkt kan den danske Ballet med Rette kræve sin Plads; den har den samme Værdi i kunstnerisk og i national Henseende som Stykker af vore berømteste dramatiske Forfattere, og det vilde efter min Mening rent ud sagt være en Skandale for vor Nation, hvis man pludselig smed den paa Døren og ødelagde dens Tradition, f. Eks. ved at opheve Balletskolen. For Operaens Vedkommende gælder det samme, og jeg tør sige, at med Hensyn til det nationale Repertoire har der her været meget at anke over. Altsaa et bestemt Antal Aftener — et Antal, hvis Størrelse vi nærmere maa drøfte — maa stilles til Disposition for dette, som jeg vil kalde det, klassiske Repertoire, og saa maa de øvrige Spilleaftener være givet Direktionen fri til Eksperimenter, dog saaledes, at det selvfølgelig maa være dens Pligt i fortrinsvis Grad at værne om, at moderne dansk Kunst kan komme frem paa vor nationale Scene, vel at mærke, hvis denne moderne danske Kunst er Teatret værdig; thi det er selvfølgelig ikke Meningen, at Teatret skal antage alt, hvad en moderne dansk Forfatter bringer i For-slag, hvis det i Virkeligheden sænker Teatrets Niveau.

Endvidere maa der arbejdes fast hen imod Oparbejdelsen af, hvad jeg vil kalde et Grundrepertoire, saaledes at der ikke blot ses paa det aarlige, men paa at skaffe Teatret den faste Basis, som gør det til vor nationale Scene for disse tre Kunstarter.

I denne Forbindelse kan man tage under Overvejelse, om der eventuelt, som foreslaaet fra anden Side, skulde nedsættes et Tilsynsudvalg. I saa Fald vilde jeg selvfølgelig mene, at dette Tilsynsudvalg skulde være ulønnet, og det skulde ikke blande sig i den egentlige Drift, men kun udøve Myndighed som et Tilsyn med Repertoiret, med, at Teatret arbejder med det for Øje, som er dets Formaal. Jeg kunde i saa Fald tænke mig et Tilsynsraad af samme Art, som man har det ved Folke- eller Skolescenen, et Raad, som forhandlede et Par Gange om Aaret med Teatrets Direktion om, hvad der skulde gaa i Aarets Løb af det klassiske Repertoire, og hvorledes man bedst kunde arbejde hen til at